

Я. В. Ганіткевич

Лук'яненко Антін

ЛУК'ЯНЕНКО Антін (19. 12. 1891, с. Велика Бурімка Золотоніс. пов. Полтав. губ., нині Чорнобаїв. р-ну Черкас. обл. – 28. 03. 1974, м. Рочдейл, Велика Британія) – лікар-психіатр, громадський діяч. Закін. фельдшер. школу у Полтаві (1911). Працював фельдшером у Золотоніс. земстві. У роки 1-ї світової війни був військ. лікарем. Від 1917 перебував у Дубно (нині Рівнен. обл.), брав участь в укр. громад. житті, відкривав школи для неписьменних вояків-українців та їхніх дітей. Від 1918 – у Києві, де навч. на природн. факультеті Університету, закін. мед. інститут (1926). Водночас був інспектором курсів українізації. Співав у хорі *К. Стеценка*. Після спеціалізації 1931 признач. дир. психіатр. лікарні у Дніпропетровську (нині Дніпро), згодом – у Вінн. психіатр. лікарні (під час голодомору 1932–33 організував відділ для людей, які помирили з голоду, що надав допомогу понад 6-ти тис. осіб; від 1941 очолював лікарню). Був також консультантом з неврології в експерт. комісії, читав лекції у мед. технікумі. Під час 2-ї світової війни – професор кафедри неврології та психіатрії Вінн. мед. інституту. Один з організаторів перепоховання бл. 10-ти тис. жертв комуніст. терору. 1943 переїхав до Львова, до 1944 був проф. психіатрії Держ. мед.-природн. фахових курсів. Згодом мешкав поблизу м. Криниця (нині Криниця-Здруй, Польща), де займався лікар. практикою. Від 1945 – у Німеччині, створив філію еміграц. Укр. Червоного хреста, відкрив амбулаторію для укр. біженців; був проф. анатомії та мікробіології Вет.-зоотех. технікуму, очолював каф. анатомії тварин Укр. тех.-госп. інституту в Мюнхені. 1948 переїхав до Рочдейла, консультував хворих земляків. Член управи відділу в Рочдейлі, гол. управи Співки українців Великої Британії. Займався організацією Укр. дому в Манчестері. 1950 у влас. будинку заснував перший у Великій Британії укр. дитсадок. Був близько знайомий з *Олександром Олесем*, [К. Квіткою](#), [М. Заньковецькою](#), [М. Грінченко](#).

Публікував статті про організацію життя укр. громади Великої Британії у часописах «Українська думка», «Християнський голос», «Шлях перемоги». Наукові дослідження: лікування шизофренії, гідроцефалії, фізіотерапія при псих. хворобах, психози літніх людей.

Рекомендована література

1. Марченко І. 70-ліття проф. д-ра А. І. Лук'яненка // Укр. думка. Лондон, 1961, 21 груд.;
2. Проф. д-р Антін Лук'яненко (у 72-гі роковини народження) // ЛВ. 1964. Ч. 32;
3. Ганіткевич Я. Українські лікарі-вчені першої половини ХХ століття та їхні наукові школи: Біогр. нариси та бібліографія. Л., 2002;
4. Пундій.

Бібліографічний опис:

Лук'яненко Антін / Я. В. Ганіткевич // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-59208>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).